

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Revizijsko poročilo

Pravilnost financiranja volilne kampanje liste
Zares - nova politika za volitve poslancev
iz Republike Slovenije v Evropski parlament
v letu 2009

Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Revizijsko poročilo

Pravilnost financiranja volilne kampanje liste
Zares - nova politika za volitve poslancev
iz Republike Slovenije v Evropski parlament
v letu 2009

Računsko sodišče je izvedlo revizijo pravilnosti financiranja volilne kampanje liste Zares – nova politika za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2009, ki jo je organizirala stranka Zares – nova politika.

Cilja revizije sta bila izrek mnenja o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o volilni kampanji ter izrek mnenja o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo.

Računsko sodišče je o pravilnosti v poročilu izkazanih zneskov in o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev izreklo stranki Zares – nova politika *pozitivno mnenje*.

KAZALO

1. Uvod	7
1.1 PREDSTAVITEV ORGANIZATORJA VOLILNE KAMPANJE.....	7
1.2 PREDSTAVITEV REVIZIJE	8
1.2.1 Zbrana sredstva.....	8
1.2.2 Porabljena sredstva.....	9
2. UGOTOVITVE	10
2.1 PRAVILNOST IZKAZANIH ZNESKOV V POROČILU O VOLILNI KAMPANJI	11
2.1.1 Pravilnost izkazanih zbranih sredstev	11
2.1.2 Pravilnost izkazanih porabljenih sredstev.....	12
2.2 PRAVILNOST ZBIRANJA IN PORABE SREDSTEV ZA VOLILNO KAMPANJO	13
2.3 VIŠINA DELNEGA POVRAČILA STROŠKOV VOLILNE KAMPANJE.....	13
3. MNENJE	14
3.1 MNENJE O PRAVILNOSTI IZKAZANIH ZNESKOV V POROČILU O VOLILNI KAMPANJI.....	14
3.2 MNENJE O PRAVILNOSTI ZBIRANJA IN PORABE SREDSTEV ZA VOLILNO KAMPANJO.....	14

1. UVOD

Revizijo pravilnosti financiranja volilne kampanje liste Zares – nova politika za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2009 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ (v nadaljevanju: ZRacS-1) in Zakona o volilni in referendumski kampanji² (v nadaljevanju: ZVRK). Sklep o izvedbi revizije je bil izdan 6. 10. 2009.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o volilni kampanji in mnenje o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo. Izračunali smo tudi višino delnega povračila stroškov volilne kampanje, do katere je v skladu s 24. členom ZVRK upravičen organizator volilne kampanje.

Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij³. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o volilni kampanji in pravilnosti zbiranja ter porabe sredstev za volilno kampanjo. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačnih navedb v poročilu o volilni kampanji zaradi napake ali prevare in tveganj za nastanek nepravilnosti. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja.

1.1 Predstavitev organizatorja volilne kampanje

Organizator volilne kampanje je v skladu z drugim odstavkom 3. člena ZVRK odgovoren za zakonitost izvajanja volilne kampanje. Organizatorica volilne kampanje liste Zares – nova politika za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2009, ki so bile 7. 6. 2009, je bila stranka Zares – nova politika, Župančičeva 8, Ljubljana (v nadaljevanju: stranka Zares).

Organizator volilne kampanje mora najkasneje 45 dni pred dnem glasovanja na volitvah odpreti poseben transakcijski račun za volilno kampanjo (v nadaljevanju: posebni račun)⁴. Vsa finančna sredstva, ki jih organizator sam nameni ali dobi od drugih pravnih ali fizičnih oseb za financiranje volilne kampanje, mora zbrati na posebnem računu. Vse stroške volilne kampanje mora poravnovati izključno s tega računa, ki ga mora zapreti najkasneje v štirih mesecih po dnevu glasovanja. Stranka Zares je posebni račun št. SI56 03100-1002253279 odprla pravočasno, 18. 3. 2009 pri SKB BANKI, d. d., Ljubljana. Pravočasno, 7. 10. 2009, ga je tudi zaprla⁵.

¹ Uradni list RS, št. 11/01.

² Uradni list RS, št. 41/07.

³ Uradni list RS, št. 41/01.

⁴ 16. člen ZVRK (najkasneje do 24. 4. 2009).

⁵ 16. člen ZVRK (najkasneje do 7. 10. 2009).

Odgovorna oseba stranke Zares je bil Bogdan Biščak.

1.2 Predstavitev revizije

Predmet revizije je poročilo o volilni kampanji za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2009 stranke Zares. Volitve so bile 7. 6. 2009.

Cilj revizije pravilnosti financiranja volilne kampanje je bil izrek mnenja o:

- pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o volilni kampanji in
- pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo.

V revizijskem poročilu smo izračunali tudi višino delnega povračila stroškov volilne kampanje, do katere je v skladu s 24. členom ZVRK upravičena stranka Zares.

Revizijo smo načrtovali in izvedli v obsegu, ki ga določa 30. člen ZVRK in ki daje razumno zagotovilo za presojo pravilnosti financiranja volilne kampanje. Pri obsegu preverjanja smo upoštevali določila ZVRK, zato smo preizkusili:

- višino zbranih in porabljenih sredstev volilne kampanje,
- ali je organizator pridobil in uporabil sredstva za volilno kampanjo v skladu z ZVRK ter
- ali so podatki, ki jih je organizator navedel v poročilu, ki ga določa ZVRK, točni.

1.2.1 Zbrana sredstva

Zbrana sredstva za volilno kampanjo so v skladu z ZVRK in Zakonom o političnih strankah⁶ (v nadaljevanju: ZPolS) vsi prispevki, zbrani na posebnem računu, in vsi popusti ali oprostitve plačil, ki so jih organizatorju odobrili izvajalci storitev oziroma prodajalci izdelkov.

Volilna kampanja se lahko financira s prispevki zasebnikov, pravnih in fizičnih oseb, ki pa ne smejo presegati desetkratne povprečne mesečne plače na delavca v Republiki Sloveniji za preteklo leto⁷. Državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti, pravne osebe javnega prava, humanitarne organizacije, verske skupnosti, javna podjetja, kot jih določa zakon, ki ureja preglednost finančnih odnosov, gospodarske družbe, v katerih ima država ali samoupravna lokalna skupnost več kot 25-odstotni delež v kapitalu, in družbe, v katerih imajo te družbe večinski delež, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja gospodarske družbe, ne smejo financirati volilne kampanje⁸. Organizator volilne kampanje ne sme pridobiti sredstev za volilno kampanjo iz prispevkov tujih zasebnikov, fizičnih in pravnih oseb, razen iz prispevkov državljanov držav članic Evropske unije in pravnih oseb zasebnega prava iz teh držav, iz prihodkov od premoženja stranke iz tujine, iz volil in daril iz tujine, razen če so v denarni obliki in prihajajo od državljanov držav

⁶ Uradni list RS, št. 62/94, 70/00, 51/02, 69/05, 103/07.

⁷ Tretji odstavek 22. člena ZPolS.

⁸ 25. člen ZPolS.

članic Evropske unije ali pravnih oseb zasebnega prava. Organizator prav tako ne sme sprejeti storitve za volilno kampanjo iz tujine, torej brezplačne storitve iz tujine⁹.

Pri preverjanju pravilnosti izkazovanja zbranih sredstev in pravilnosti zbiranja sredstev za volilno kampanjo smo pregledali prispevke glede na vire in višino sredstev, obračunane popuste in oprostitve plačil, obstoj zbranih prispevkov, točnost in popolnost izkazanih prispevkov ter skladnost zbranih sredstev z določili ZVRK in ZPolS.

1.2.2 Porabljena sredstva

Porabljena sredstva za volilno kampanjo so vsi stroški volilne kampanje, vključno z danimi popusti ali oprostitvami plačil, ki jih odobrijo izvajalci storitev oziroma prodajalci izdelkov.

Stroški volilne kampanje so glede na določila ZVRK opredeljeni po namenu, času in vrsti. Namen je določen z zakonsko opredelitvijo volilne kampanje¹⁰. To so vse politične oglaševalske vsebine in druge oblike politične propagande, katerih namen je vplivati na odločanje volivk in volivcev pri glasovanju na volitvah.

Stroški so časovno vezani na obdobje volilne kampanje, ki se lahko začne najprej 30 dni pred dnem glasovanja, končati pa se mora najkasneje 24 ur pred dnem glasovanja¹¹. Volilna kampanja se je začela 8. 5. 2009, končala pa 5. 6. 2009 ob 24.00 uri.

Med stroške volilne kampanje¹², ki so potrebni za izvedbo volitev, ZVRK uvršča:

- stroške oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov,
- stroške oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih,
- stroške organizacije in izvedbe predvolilnih shodov,
- stroške oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK,
- stroške odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa in
- druge sorodne stroške, ki so nastali izključno zaradi dejanj volilne kampanje.

Za stroške volilne kampanje se štejejo vsi navedeni stroški, ne glede na to, kdaj so bili plačani in kdaj so bili sklenjeni posli v zvezi s posameznimi dejanji volilne kampanje, če se stroški in posli nanašajo na obdobje volilne kampanje¹³.

Pri preverjanju pravilnosti izkazovanja porabljenih sredstev in pravilnosti porabe sredstev za volilno kampanjo smo pri vsakem strošku, vključno s popusti ali oprostitvami plačil, preizkusili njegov obstoj in točnost ter skladnost z določili ZVRK in ZPolS.

⁹ 21. člen ZPolS v povezavi s 14. členom ZVRK.

¹⁰ Drugi odstavek 1. člena ZVRK.

¹¹ Prvi odstavek 2. člena ZVRK.

¹² Drugi odstavek 15. člena ZVRK.

¹³ Šesti odstavek 15. člena ZVRK.

2. UGOTOVITVE

Stranka Zares je predložila poročilo o volilni kampanji računskemu sodišču v predpisanem roku¹⁴, 22. 10. 2009. Izdelano je bilo v skladu z 18. členom ZVRK in Pravilnikom o vsebini in o obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo¹⁵.

V poročilu je stranka Zares izkazala zbrana in porabljena sredstva, kot je prikazano v tabeli 1.

¹⁴ Najkasneje v petnajstih dneh od dneva zaprtja posebnega transakcijskega računa, 18. člen ZVRK.

¹⁵ Uradni list RS, št. 105/07.

Tabela 1: Poročilo o volilni kampanji stranke Zares

v evrih

Vsebina	Zneski
I. SKUPNA VIŠINA ZBRANIH SREDSTEV (a + b + c)	140.559
a) prejeti prispevki	129.151
b) popusti	11.408
c) oprostitve plačil	0
d) skupni znesek prispevkov, ki presegajo trikratno povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji za preteklo leto ¹⁶	0
II. POSOJILA, ki so odobrena organizatorju volilne kampanje, če višina posojila presega trikratno povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji za preteklo leto	0
III. ODLOŽENA PLAČILA organizatorju volilne kampanje, če višina odloženega plačila presega trikratno povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji za preteklo leto	24.521
IV. SKUPNA VIŠINA PORABLJENIH SREDSTEV (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6)	140.559
1) stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov	23.785
2) stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih	29.795
3) stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov	10.295
4) stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala	76.599
5) stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa	85
6) drugi sorodni stroški, ki so nastali izključno zaradi dejanj volilne kampanje	0

Vir: poročilo o volilni kampanji stranke Zares.

2.1 Pravilnost izkazanih zneskov v poročilu o volilni kampanji

2.1.1 Pravilnost izkazanih zbranih sredstev

Stranka Zares je v poročilu navedena zbrana sredstva v znesku 140.559 evrov pridobila iz virov, kot je prikazano v tabeli 2.

¹⁶ Povprečna mesečna bruto plača v Republiki Sloveniji za obdobje od januarja do decembra 2008 je znašala 1.391,43 evra (Uradni list RS, št. 14/09).

Tabela 2: Viri financiranja volilne kampanje

Vir financiranja	Zneski v evrih	Struktura v odstotkih
Prenos sredstev z rednega računa stranke	129.151	91,9
Prispevki pravnih in fizičnih oseb	0	-
Popusti	11.408	8,1
Oprostitve plačil	0	-
Skupaj	140.559	100,0

Vir: poročilo o volilni kampanji stranke Zares.

S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja zbranih sredstev v poročilu o volilni kampanji smo ugotovili, da je stranka Zares pravilno izkazala zbrana sredstva.

2.1.2 Pravilnost izkazanih porabljenih sredstev

Stranka Zares je v poročilu navedena sredstva v znesku 140.559 evrov porabila za kritje stroškov, kot je prikazano v tabeli 3.

Tabela 3: Stroški volilne kampanje

Vrste stroškov	Zneski v evrih	Struktura v odstotkih
Stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov	23.785	16,9
Stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih	29.795	21,2
Stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov	10.295	7,3
Stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala	76.599	54,5
Stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa	85	0,1
Drugi sorodni stroški, ki so nastali izključno zaradi dejanj volilne kampanje	0	...
Skupaj	140.559	100,0

Vir: poročilo o volilni kampanji stranke Zares.

S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja porabljenih sredstev v poročilu o volilni kampanji smo ugotovili, da je stranka Zares v poročilu pravilno izkazala vsoto porabljenih sredstev.

2.2 Pravilnost zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo

Na podlagi preizkusa pravilnosti zbiranja sredstev za volilno kampanjo smo ugotovili, da je stranka Zares nepravilno zbrala del sredstev za financiranje volilne kampanje, ker dela sredstev za poravnavo stroškov volilne kampanje, ki se nanašajo na plačilo računa Mestne občine Maribor v vrednosti 15,66 evra, za občinsko takso za posebno rabo javne površine za postavitve stojnice, ni zbrala na posebnem računu, ki ga je odprla za volilno kampanjo. Te stroške volilne kampanje je plačala fizična oseba. Tako ravnanje ni v skladu z določili 16. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje vsa finančna sredstva, ki jih sam nameni ali dobi od drugih pravnih ali fizičnih oseb za financiranje volilne kampanje, zbrati na posebnem računu.

Na podlagi preizkusa pravilnosti porabe sredstev za volilno kampanjo smo ugotovili, da je stranka Zares nepravilno porabila sredstva, ker je del stroškov volilne kampanje v vrednosti 15,66 evra poravnala fizična oseba in ne stranka Zares s posebnega računa, ki ga je odprla za volilno kampanjo. To je v nasprotju z določili 16. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje vse stroške volilne kampanje poravnati izključno s tega računa.

2.3 Višina delnega povračila stroškov volilne kampanje

V skladu s 24. členom ZVRK imajo organizatorji volilne kampanje, katerih listam so pripadli mandati za poslance v Evropskem parlamentu, pravico do povračila stroškov volilne kampanje v vrednosti 0,33 evra za dobljeni glas, pri tem pa skupni znesek povrnjenih stroškov ne sme preseči zneska porabljenih sredstev, razvidnega iz revizijskega poročila računskega sodišča. Pravico do delnega povračila stroškov imajo tudi organizatorji volilne kampanje, katerih lista kandidatov je dobila najmanj 2 odstotka od skupnega števila oddanih glasov v vsej državi, in sicer v vrednosti 0,17 evra za dobljeni glas.

Po Končnem poročilu o izidu glasovanja in izidu volitev poslank in poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament¹⁷ je listi Zares – nova politika pripadel en mandat. Dobila je 45.238 glasov volivcev ali 9,76 odstotka, zato ima pravico do delne povrnitve stroškov volilne kampanje v znesku 14.928,54 evra.

Tako izračunan znesek ne presega zneska porabljenih sredstev, ugotovljenega v točki 2.1.2 tega poročila, zato ugotavljamo, da ima stranka Zares pravico do povrnitve stroškov volilne kampanje v tem znesku.

¹⁷ Uradni list RS, št. 55/09.

3. MNENJE

Revidirali smo pravilnost financiranja volilne kampanje liste Zares – nova politika za volitve poslancev v Evropski parlament v letu 2009, ki jo je organizirala stranka Zares – nova politika.

3.1 Mnenje o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o volilni kampanji

Pozitivno mnenje

Menimo, da je stranka Zares – nova politika v poročilu o volilni kampanji liste Zares – nova politika za volitve poslancev v Evropski parlament v letu 2009 v vseh pomembnih pogledih prikazala pravilne zneske v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in Zakonom o političnih strankah.

3.2 Mnenje o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo

Pozitivno mnenje

Menimo, da je stranka Zares – nova politika pri zbiranju in porabi sredstev za volilno kampanjo liste Zares – nova politika za volitve poslancev v Evropski parlament v letu 2009 v vseh pomembnih pogledih ravnala v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in Zakonom o političnih strankah.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali pred drugimi državnimi organi.

Številka: 1217-18/2009/27

Ljubljana, 31. marca 2010

Dr. Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Poslano:

1. stranki Zares – nova politika, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu, tu.

Bdimo nad potmi javnega denarja

Računsko sodišče Republike Slovenije / The Court of Audit of the Republic of Slovenia

Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 58 00 • fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office

Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 58 80 • fax: +386 (0) 2 250 58 96

VOLITVE V EVROPSKI PARLAMENT
7. junija 2009

VOLITVE